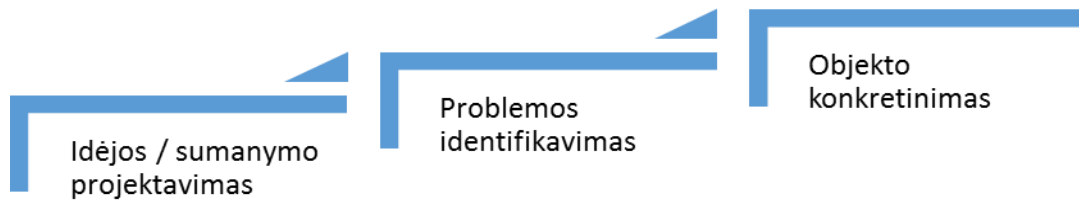

Brandos darbo temos formulavimas

Nuo tinkamai suformuluotos temos labai priklauso būsimojo brandos darbo kokybė. Brandos darbo temos pavadinimo **pagrindinė funkcija** – informuoti skaitytoją apie darbą, apibūdinti jo turinį. Svarbu atkreipti dėmesį į temos pavadinime vartojamas sąvokas. Reikia apmąstyti, ar šios sąvokos yra tikslios, ar kiekvienas žodis yra reikalingas ir prasmingas.

Atliekant tyrimą ar kuriant produktą, tema dažnai koreguojama, todėl iš pradžių ji gali būti suformuluojama preliminariai.

Brandos darbo temos formulavimo etapai:

Idėjos / sumanymo projektavimas

Formuluojant temą, patariama pradėti nuo tam tikros tyrimo krypties ar norimo sukurti produkto įsivardijimo, idėjos ar sumanymo.

Toliau nustatoma problema: **pagrindinis klausimas**, siekiant išsiaiškinti, kas nežinoma ar kur slypi problema, ką **savito** šiuo darbu siekiama atrasti, suprasti, sukurti.

Problema – tai klausimas apie objektą, į kurį siekiama atsakyti atliekamu brandos darbu.

Problema paprastai kyla dėl įtampos tarp to, kas yra žinoma, ir to, kas nežinoma. Problemą formuluoti tikslinga vienu ar keliais klausimais, į kuriuos norima atsakyti brandos darbe.

Gerai suformuluota problema parodo brandos darbo esmę ir kartu su darbo tikslu ir uždaviniais sudaro prielaidas parašyti kokybišką darbą.

Problemos identifikavimas

Probleminis (-iai) klausimas (-ai) brandos darbo rengėjui leidžia susiaurinti temos apimtį, nes padeda aiškiai suvokti, kokios teorinės medžiagos jam reikia ieškoti, į kokius klausimus reikia atsakyti.

Nustatant problemą, svarbu įvertinti jos aktualumą (svarbą, naudą, pritaikomumą) ir realumą (laiką, galimybes / išteklius).

Kontroliniai klausimai, padedantys nustatyti brandos darbo problemos aktualumą ir realumą:

- Ar yra atitiktis tarp aktualumo ir realumo?
- Ar gautos žinios bus naudingos? / Ar rezultatus bus galima pritaikyti konkrečiai praktinei veiklai / ar rezultatai turės teorinę reikšmę?
- Kiek brandos darbui atlikti prireiks laiko?
- Kokios yra galimybės ir kokie ištekliai spręsti numatytą problemą?

Objekto konkretinimas

Tyrimo objektas – tai teoriškai ar empiriškai brandos darbe analizuojamas su tema susijęs konkretus reiškiny.

Turi būti pasirinkta tinkama temos apimtis, nes ji lemia būsimojo brandos darbo apimtį. Jei pasirinkta tema pernelyg plati, ji gali likti deramai neišnagrinėta, tad darbas bus paviršutiniškas. Jei tema pernelyg siaura, darbas gali neatitikti minimalių reikalavimų.

Pasirinkta brandos darbo tema turi:

- dominti mokinį (patartina temos ieškoti mokiniui artimoje aplinkoje, kuri būtų įdomi, praktiškai naudinga);
- būti aktuali, svarbi, turinti naujumo elementų;
- problemiška, leidžianti išsamiau atskleisti mokinio dalykines ir bendrąsias kompetencijas;
- atitikti mokinio pasirengimą ir temos įgyvendinimo galimybes (šalinių prielaidumų, metodo taikymas).